

Valsts darba
inspekcija

Darbinieku iesaiste darba aizsardzības jautājumu risināšanā – dati un pieredze

*Linda Matisāne, Eiropas darba drošības un veselības aizsardzības aģentūras
nacionālā kontaktpunkta vadītāja*

linda.matisane@vdi.gov.lv

2021, Rīga

Valsts darba
inspekcija

INDIVIDUĀLA PIEEJA DARBINIEKIEM ŠŪBRĪD

(COVID-19 PANDĒMIJAS APSTĀKĻOS)

IR TIK AKTUĀLA KĀ NEKAD AGRĀK!

UN NĀKOTNĒ KĻŪS ARVIEN SVARĪGĀK!

Valsts darba
inspekcija

Svarīgie aspekti par šodienas darba aizsardzību

- Strauji darba apstākļu, satur, aprīkojuma, procesu maiņa
- Darbinieku individuālie aspekti (piemēram, veselības stāvoklis, vadošā roka / kāja)
- Darbinieku personība, viedoklis, uzticēšanās, mentālā veselība utt.

Īpaša aizsardzība riska grupu darbiniekiem

- Riska grupu darbinieki - darbinieku riska grupas COVID-19 kontekstā saprot darbiniekus (*vulnerable workers*), kurām ir augstāks risks slimot ar smagām un letālām COVID-19 formām:
 - » Darba rakstura dēļ
 - » Individuālo īpašību dēļ

COVID-19 riska grupas - individuālās īpašības

- augstāks vecums
- hroniskas slimības (sirds un asinsvadu sistēmas slimības, elpošanas orgānu slimības, paaugstināts asinsspiediens, liekais svars ($\text{KMI} > 30$), cukura diabēts, ļaundabīgie audzēji)
- vīriešu dzimums,
- neeiropēidā rase,
- migranti (dzīvo šauros apstākļos, bieži daudzi cilvēki vienās telpās)
- darbinieki ar zemākiem ienākumiem (saistāms arī ar zemāku informētības un izpratnes līmeni)

■ Avots: <https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/1064804620937907>

Fotogrāfiju izmantošana riska novērtēšanā

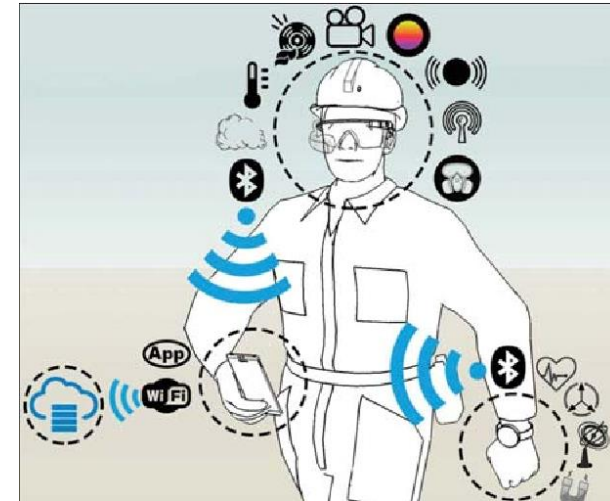
- Instrukcijas fotogrāfiju uzņemšanai
- 2 pozīcijas: no aizmugures un sāniem – **svarīgi, lai cilvēks sēž (strādā!)**
- Iesūta ziņojumam speciālistam
- Novērtē pēc standartizētiem jautājumiem – vismaz:
 - » Monitora novietojums, augstums
 - » Krēsls – mīksts/ciets, augstums, muguras atbalsts, roku balsti
 - » Darba virsma – asas malas, atspīdumi
 - » Ievadierīces
 - » Darba vietas veids (sēdošs darbs / stāvošs darbs)
- Atgriezeniskā saite ar konkrētiem uzlabojumiem un iedrošinājumu tos ieviest

Avots: <https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/1064804620937907>

Viedie individuālie aizsardzības līdzekļi

- Viedie IAL ir valkājamas ierīces, kas ar interneta vai Bluetooth palīdzību apmainās (savāc un vai nodod) ar informāciju ar planšeti, datoru, viedtālruni u.c. ierīci, piemēram, lai:
 - savāktu datus par lietotāju vai apkārtējo vidi;
 - pielāgotu aizsardzības līmeni;
 - brīdinātu par bīstamību (gan ārēju bīstamību, gan IAL nolietošanos).
- Viedajā IAL ir – sensori, detektori, datu pārneses ierīce, kabeļi, baterijas u.c.

Jaunās darba vides problēmas un viedie IAL

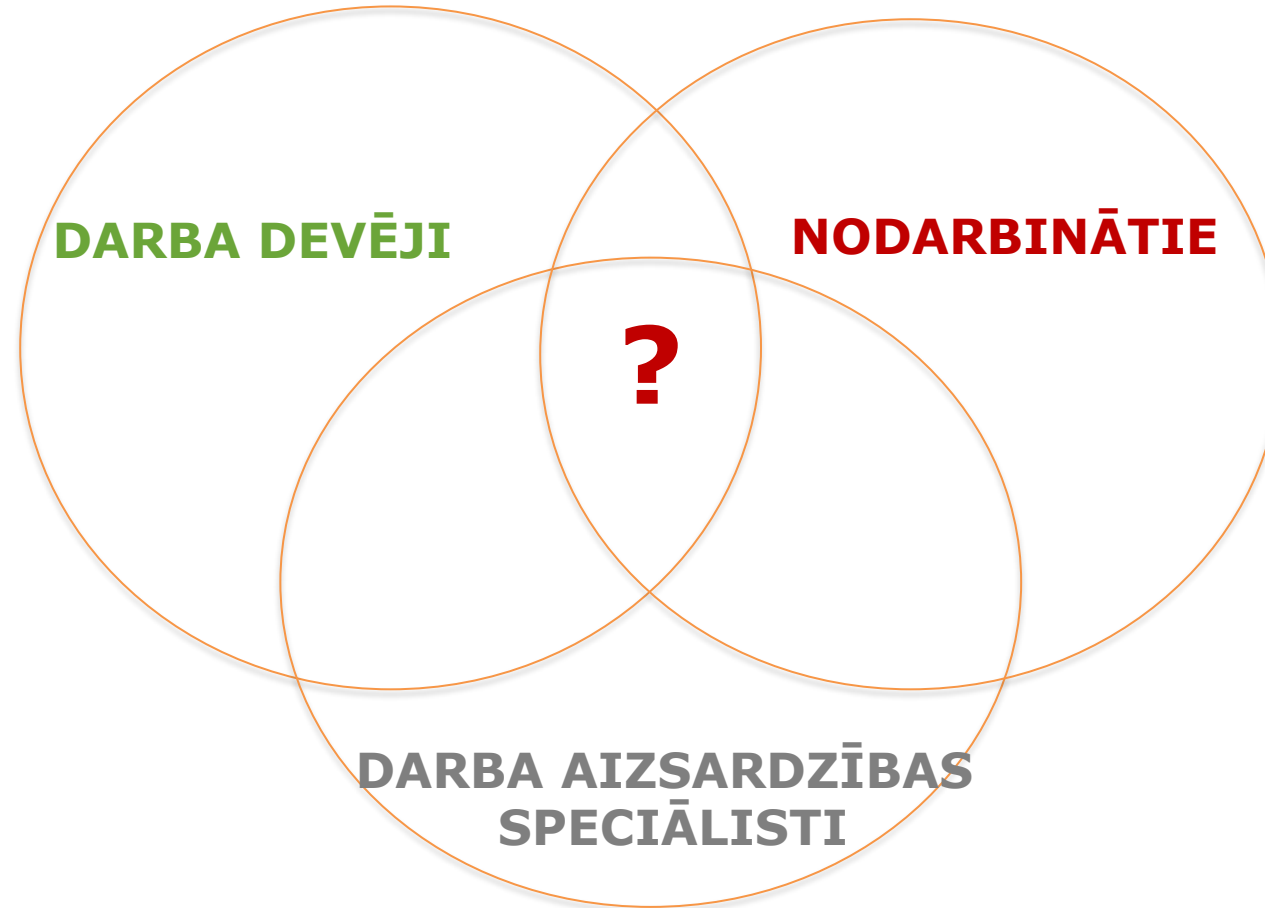
- Bluetooth izmantošana ļauj datus uzkrāt uz servera (piemēram, sirdsdarbības ātrumu) – personas datu drošība, ētiskums personāla vadībā
- Darbinieku uzraudzība
- Cilvēku vitālie dati atšķiras – visiem nevar izmantot vienu robežvērtību
- Tehnoloģijas vienmēr attīstās ātrāk par standartiem – grūti nodrošināt viedo IAL iegādi, kas ir sertificēti
- Viedo IAL pieņemšana no darbinieku puses – darbinieku informēšana un iesaiste tik aktuāla kā vēl nekad

Valsts darba
inspekcija

Komunicējam par vienu, bet vai visi domā vienu?

Kādi ir būtiskākie darba vides riska faktori?

TOP - 5 darba vides riska faktori (pētījumi «Darba apstākļi un riski Latvijā»)

2010	2013	2018
Kopīgi - darba devēji un nodarbinātie:		
Darbs piespiedu pozā Smagu priekšmetu pārvietošana Vienveidīgas kustības	Darbs piespiedu pozā Vienveidīgas kustības Darbs ar datoru	Tiešs kontakts ar cilvēkiem (ne-kolēģiem) Darbs piespiedu pozā Darbs ar datoru Vienveidīgas kustības
Darba devēji:		
Darbs ar datoru Darbs ārā dažādos laika apstākļos	Darbs ārā dažādos laika apstākļos Attālinātais darbs	Summētais darba laiks
Nodarbinātie:		
Tiešs kontakts ar cilvēkiem Laika trūkums	Tiešs kontakts ar cilvēkiem, kas nav kolēģi Smagu priekšmetu pārvietošana	Smagu priekšmetu nešana vai pārvietošana
Darba aizsardzības speciālisti:		
Mehāniskie riski	-	Psihoemocionālie riska faktori (piemēram, laika trūkums, nemaināms darba temps, garas darba stundas, stress) Paaugstināts redzes sasprindzinājums

Valsts darba
inspekcija

Kā komunicēt?

Valsts darba
inspekcija

Apstājies un padomā!
Stop and Think!

Individuālo aizsardzības līdzekļu izmantošana ražotnes objektos ir obligāta.
Use of personal protective equipment is mandatory in production facilities.
Использование средств индивидуальной защиты является обязательным на производственных объектах.

Aizsargķivere
EN 397
Protective helmet
Защитная каска

Acu aizsardzība
EN 166
Eye protection
Защита глаз

Aizsargapģērbs
EN 11612
Protective clothing
Защитная одежда

Aizsargapavi
EN 345-347
Protective footwear
Защитная обувь

Dzirdes aizsardzība *
EN 352
Hearing protection *
Защита слуха *

Identifikācijas karte
ID card
Идентификационная карта

Aizsargcimdi *
Protective gloves *
Защитные перчатки *

* Atbilstoši darba vides risku novērtējumam, papildus jālieto individuālie aizsardzības līdzekļi.
* Additional personal protective equipment must be used according to a risk assessment.
* Дополнительные средства индивидуальной защиты должны применяться в соответствии с оценкой рисков.

Next generation
energy company **Fortum**

Valsts darba
inspekcija

Van Genechten Packaging

**DARBINIEKU, PARTNERU
UN VIESU DROŠĪBA IR MŪSU PRIORITĀTE**
SAFETY OF OUR EMPLOYEES, PARTNERS
AND VISITORS IS OUR PRIORITY.

NELAIMES GADĪJUMU SKAITS ŠAJĀ GADĀ:
NUMBER OF ACCIDENTS THIS YEAR:

00

DIENU SKAITS BEZ NELAIMES GADĪJUMIEM:
NUMBER OF DAYS WITHOUT ACCIDENT:

1823

Rekords dienas bez negadījumiem
Highest amount of days without accidents

978

YIT Latvija

20 May at 18:08 · 🌐

Darba drošība vienmēr ir bijusi mūsu galvenā prioritāte. 🧑‍🔧 Pagājušajā nedēļā visās YIT Grupas dalībvalstīs norisinājās jau par tradīciju kļuvuši Darba drošības nedēļa. Tās ietvaros īpaša uzmanība tika veltīta darba aizsardzībai būvobjektos. 🏗️ Ar veiksmīgu sadarbību starp darba devēju, t.sk. biroja darbiniekiem un būvobjektos strādājošajiem darbiniekiem, tiek panākti droši un produktīvi darba apstākļi. ❤️

05.12 – 09.12
DZIRDĒS AIZSARDZĪBAS KAMPAŅA
“DZIRDĒT NOZĪMĒ DŽĪVOT”

5.decembris
Ausu uzbūve. Dzirdē
Dr. S.Akmanes lekcijas par dzirdes aizsardzību.
Norises vieta: Norkšovos sanāksmju zāle.

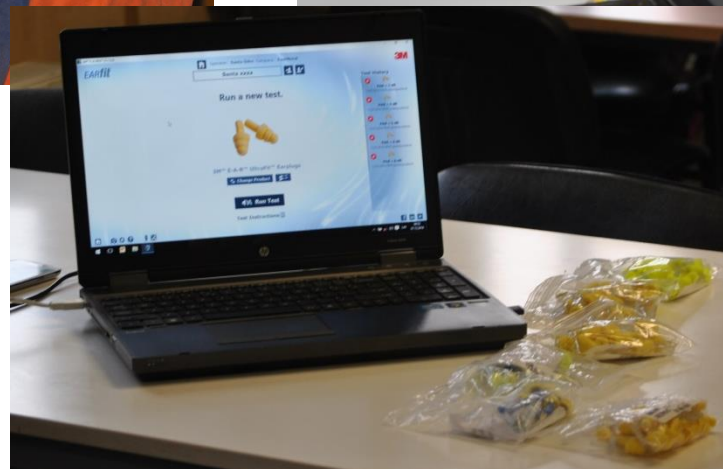
6.decembris
Nelieto mūzikas austiņas trokšņainā vidē!
Administrācijas darbinieku atbalsta diena ražošanas darbiniekiem

7.decembris
Individuālie dzirdes aizsardzības līdzekļi
3M prezentē iekārtu EarFit – pārbaudi, vai ieliec pareizi ausu iebāzīšos.
Norises vieta: Norkšovos sanāksmju zāle

8.decembris
Inspecta konsultē ražošanas darbiniekus darba vietās

9.decembris
Noslēguma diena
Saldais pārsteigums.

P. 219.004, apstiprināts: Mārcis, rev. 2015-03-18

Valsts drošības
inspekcija

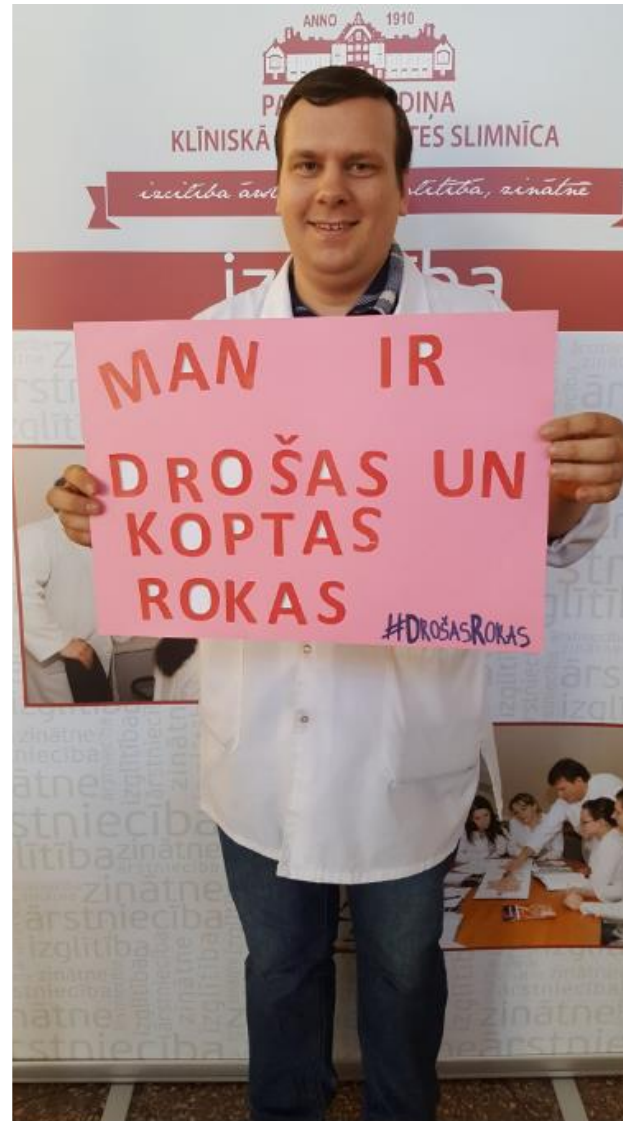

Skaņas «luksofors»

Valsts darba
inspekcija

Stradiņa slimnīca @Stradina_slimn · 7h
#DrosasRokas pic.twitter.com/lhF0ns4fBc

Valsts darba
inspekcija

Valsts darba
inspekcija

Nobeigumā

- Datu drošības jautājums
- Privātums
- Darbinieku uzticēšanās
- Kas ir tā komanda, ka var atrisināt problēmu?
- Iesaistošā ergonomika – pirmais solis no darba devēja puses

Valsts darba
inspekcija

**Paldies
par
uzmanību!**

Linda Matisāne, Eiropas darba drošības un veselības aizsardzības aģentūras
nacionālā kontaktpunkta vadītāja

linda.matisane@vdi.gov.lv

2021, Rīga